

Radisson Blu Scandinavia Hotel Oslo, Holbergs plass

Forskningspolitisk seminar
12. november 2019

Kan forskning redde verden?

Bærekraftig forskning i det
postfaktuelle samfunn

#forskpol19

NY FORSKNING VISER AT DET ER UMULIG MED KONSTANT ØKONOMISK VEKST OM VI SKAL REDDE KLIMAET. VI MÅ RETT OG SLETT PRODUSERE OG FORBRUKE MINDRE.

NO SHIT... DET KUNNE **JEG** HA FORTALT OG SPART OSS ALLE FOR LITT TID.

JO, DET HØRES JO GANSKE OPPLAGT UT MEN JEG TROR **LIKEVEL** AT DET TRENGS VITENSKAPELIGE STUDIER FOR AT FOLK SKAL INNSE ALVORET.

SE HER, EN NY STUDIE VISER AT...

JASÅ, HVA ER DET DE VENSTREVRIDDE PK-MEDIENE HAR FUNNET PÅ NÅ DA?

NEI, ALTSÅ, DETTE ER UAVHENGIGE FORSKERE VED UNIVERSITETET I...

STALINGRAD, HAAAA!

Kan forskning redde verden?

Bærekraftig forskning i det postfaktuelle samfunn

FNs klimapanel og naturpanel har kommet med en rekke alarmerende rapporter om jordens tilstand. Politikere og andre samfunnsaktører framhever forskningens nøkkelrolle for å sikre en bærekraftig framtid for kloden og nasjonen.

Vi spør om det er realistisk at forskningen kan redde verden, og hvilke implikasjoner det får for forskningspolitikken og forskningssektoren.

Vi spør også om hvordan vi kan nå fram med fakta og forskningsbasert kunnskap i en verden med manipulasjon, falske nyheter og skepsis til forskningsresultater.

Program

09:30 **Registrering og kaffe**

10:00 **Åpning**

Forskerforbundets leder, professor Guro Elisabeth Lind

10:05 **Del 1: Etter FNs klimapanel og naturpanel – hva vet vi og hva må vi gjøre?**

Konferansier og debattleder: Anne Karin Sæther

Oppdatert kunnskap fra FNs klimapanel og naturpanel

Innlegg ved

Bjørn Samset, seniorforsker ved CICERO

Ivar Baste, seniorrådgiver i Miljødirektoratet

Regjeringens strategi for forskning og grønt skifte

Rebekka Borsch, statssekretær for forskning og høyere utdanning (V) *innleder til diskusjon om regjeringens politikk og hva forskningssektoren selv må gjøre.*

Kommentarer fra

Bård Vegar Solhjell, generalsekretær i WWF

Jørgen Randers, professor emeritus og tidligere rektor Handelshøyskolen BI

Karen Landmark, forskningsleder NCE iKuben

John-Arne Røttingen, adm. direktør i Norges forskningsråd

Dag Rune Olsen, rektor UIB og styreleder UHR

Astrid Sinnes, professor NMBU

Er oljeforskning bærekraftig?

Paneldebatt med

Marte Øien, leder i Norsk studentorganisasjon

Martin Fernø, professor ved UiB

Merete Vadla Madland, prorektor ved UiS

Kristoffer Robin Haug, vara stortingsrepresentant (MDG)

Rikard Gaarder Knutsen, statssekretær i

Olje- og energidepartementet (FrP)

#forskpol19

12:00 **Lunsj**

12:45 **Prisutdeling: Hjernekraftprisen 2019**

13:00 **Del 2: Ansvarlig forskning, forskningsformidling og politikk i en verden med falske nyheter og postfaktuell skepsis**

Konferansier og debattleder: Nina Kristiansen, forskning.no

Når forskning blir livsfarlig

Innlegg ved

Karen-Lise S. Knudsen, leder for Scholars at Risk Norway

Politikk og forskning – akademisk frihet, samfunnsoppdrag, debattklima

Paneldebatt med

Hans Petter Graver, professor ved UiO og preses DNVA

Norunn Myklebust, adm. direktør NINA

Guro Elisabeth Lind, leder i Forskerforbundet

Elisabeth Staksrud, professor UiO og leder for NESH

Jon Helgheim, stortingsrepresentant (Frp)

Dine fakta og mine fakta – media og forskning

Paneldebatt med

Bjørn Samset, seniorforsker ved CICERO

Kristoffer Egeberg, ansvarlig redaktør Faktisk.no

Bente Kalsnes, medieforsker ved Høyskolen Kristiania

Trine Eilertsen, politisk redaktør i Aftenposten

15:00 **Slutt**

Innledere

Bjørn Samset er fysiker, fagformidler, og forsker ved CICERO Senter for klimaforskning. Han har doktorgrad i kjernefysikk fra Universitetet i Oslo, og er medforfatter på FNs Klimapanelts kommende hovedrapport. Han har gitt ut fagartikler og populærvitenskapelige bøker, og kommenterer ofte klimanyheter i norske medier.

twitter [@bjornhs](#)

Ivar Baste er seniorrådgiver i Miljødirektoratet og var styrerepresentant i FNs Naturpanel fra 2013–19. Han har vært utredningssjef i FNs miljøprogram (UNEP) i Kenya, direktør for FNs interne miljørarbeid (EMG) i Sveits, og embetsmann i miljøvern-departementet og utenriksdepartementet. Han har hovedfag i økologi fra Universitetet i Trondheim.

Rebekka Borsch (V) er statssekretær for forskning og høyere utdanning i Kunnskapsdepartementet. Leder av Venstres internasjonale utvalg, kommunestyrerepresentant i Røyken. Hun er utdannet journalist og statsviter fra Freie Universität Berlin og har jobbet som seniorrådgiver i Miljødirektoratet.

twitter [@VenstreRebekka](#)

Bård Vegar Solhjell er generalsekretær i WWF Verdens naturfond. Tidligere statssekretær ved SMK, kunnskapsminister (2007–09) og miljøvernminister (2012–13). Stortingsrepresentant for Akershus SV 2009–17. Utdannet statsviter fra Universitetet i Oslo.

twitter [@bardvegar](#)

Jørgen Randers er professor emeritus i klimastrategi ved Handelshøyskolen BI. Han har arbeidet i 40 år med globale framtidsspørsmål – i academia, næringslivet og politikken – og driver nå utstrakt foredrags- og rådgivningsaktivitet over hele verden, spesielt i Kina. Randers har skrevet mange bøker etter at han var medforfatter av *The Limits to Growth* i 1972.

#forskpol19

Karen Landmark er forskningsleder i NCE iKuben, en tverr-industriell klynge som jobber med omstilling av næringslivet gjennom økt kunnskap om bærekraft, forretningsmodeller og digitalisering. Hun har en PhD i bærekraftig transformasjon og har jobbet med klima og miljørelaterte spørsmål i næringslivet i en årrekke.

John-Arne Røttingen er administrerende direktør i Norges forskningsråd fra 2017, og Visiting Fellow of Practice ved Blavatnik School of Government, Oxford University. Han er utdannet lege med doktorgrad fra UiO og mastergrader fra Oxford og Harvard..

twitter [@jarottingen](https://twitter.com/jarottingen)

Dag Rune Olsen er rektor ved Universitetet i Bergen siden 2013, og styreleder i Universitets- og høgskolerådet. Han sitter som nestleder i styret for The Centre for Advanced Study og er medlem i European University Association's Research Policy Working Group. Olsen er professor i medisinsk fysikk.

twitter [@UiBrector_Olsen](https://twitter.com/UiBrector_Olsen)

Astrid T. Sinnes er professor i naturfagdidaktikk ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Hennes forskningsfelt er utdanning for bærekraftig utvikling. Hennes siste bok handler om ungt miljøengasjement og hvordan dette kan inspirere skolen (utgis i januar 2020).

twitter [@astrid_sinnes](https://twitter.com/astrid_sinnes)

Marte Øien er leder i Norsk studentorganisasjon siden 1. juli 2019. Hun har tidligere vært nestleder i NSO 2018–19 og leder for Studenttinget NTNU i 2017. Øien har blant annet studert statsvitenskap ved NTNU.

twitter [@MarteOien](https://twitter.com/MarteOien)

Martin Fernø er professor ved Universitetet i Bergen og forsker på teknologier som reduserer fotavtrykket fra klimagassen CO2 innen produksjon av olje og gass. Fernø leder to pågående forskningsprosjekter som effektiviserer energiproduksjon fra eksisterende oljefelt, samtidig som lagringskapasiteten for CO2 i undergrunnen øker. Han er medlem i Young Academy of Europe, en organisasjon for og av yngre forskere med interesse for forskningspolitikk.

Merete Vadla Madland er prorektor for forskning og professor ved Universitetet i Stavanger. Hun er professor i reservoarteknologi og har vært direktør ved Det nasjonale IOR-senteret for økt oljeutvinning ved UiS siden starten i 2013. Madland har i nærmere 20 år forsket på effektive metoder for å utvinne olje fra bergarter i reservoar.

Kristoffer Robin Haug er vara stortingsrepresentant for Miljøpartiet De Grønne. Han er utdannet nanoteknolog fra Universitetet i Oslo og har bl.a. forsket på nanoteknologi i solceller. Han har tidligere jobbet som rådgiver i Norges forskningsråd.

twitter [@KristofferHaug](https://twitter.com/KristofferHaug)

Rikard Gaarder Knutsen er statssekretær i Olje- og energidepartementet for Frp. Knutsen er utdannet bilmekaniker. Han har vært kommunestyre-representant for Frp i Røyken samt leder i Fremskrittspartiets ungdom i Buskerud.

Konferansier og debattleder for del 1:

Anne Karin Sæther er politisk rådgiver i Utdanningsforbundet. Hun har hovedfag i journalistikk fra Universitetet i Oslo. Sæther har jobbet som journalist og kommunikasjonssjef, og hun har skrevet bok om norsk olje- og klimapolitikk.

twitter [@sannekarin](https://twitter.com/sannekarin)

Karen-Lise S. Knudsen er seniorrådgiver i ledelsens stab ved Universitetet i Agder, med samfunnsansvar som et av sine ansvarsområder. Hun er fra 2016 valgt leder av styringsgruppa for Scholars at Risk – Norway. Tidligere hovedstyremedlem i Forskerforbundet (2010–12).

Hans Petter Graver er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Han var faglig leder for Senter for europaforskning ARENA 2001–2003 og dekan ved Det juridiske fakultet 2008–2015. Graver er medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi og preses 2019–2021.

Norunn S. Myklebust har hatt ulike lederposisjoner i NINA – Norsk institutt for naturforskning – siden 2002, og har vært adm. direktør siden 2007. Hun er opptatt av forskningspolitikk, og har særlig engasjert seg i spørsmål knyttet til anvendt forskning på felter hvor det er store interessekonflikter.

twitter [@NorunnMyklebust](https://twitter.com/NorunnMyklebust)

Guro Elisabeth Lind er forskningsgruppeleder ved Radiumhospitalet, Institutt for kreftforskning (Oslo Universitetssykehus) og professor II ved Universitetet i Oslo. Hun er tidligere leder av Akademiet for yngre forskere og har også vært lokal tillitsvalgt for Forskerforbundet. I 2018 ble hun valgt til leder av Forskerforbundet for perioden 2019–21.

twitter [@GuroLind](https://twitter.com/GuroLind)

Elisabeth Staksrud er professor ved Institutt for medier og kommunikasjon, Universitetet i Oslo. Hun har særlig forsket på barn og ungdoms bruk av internett, risikoatferd, trygg mediebruk, sensur og ytringsfrihet. Leder for NESH – Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora fra 2018.

twitter [@Estaksrud](https://twitter.com/Estaksrud)

Jon Helgheim er stortingsrepresentant (Buskerud) og innvandringspolitisk talsmann for Fremskrittspartiet. Helgheim har vært varaordfører i Drammen, leder av Buskerud FpU og politisk nestleder i Buskerud FrP. Han har tidligere jobbet som driftssjef, anleggsgartner og selger.

twitter [@HelgheimJon](https://twitter.com/HelgheimJon)

Kristoffer Egeberg er ansvarlig redaktør for nettstedet Faktisk.no. Nyhetsjournalist, vaksjef og redaksjonssjef i Dagbladet siden 2002. Han har tidligere jobbet i lokalavisene Østlandets Blad og Akershus Amtstidende. Egeberg har blant annet høgskolestudier i krisehåndtering, risiko, sårbarhet og beredskap.

twitter [@infoKeg](https://twitter.com/infoKeg)

Bente Kalsnes er førsteamanuensis ved Institutt for kommunikasjon, Høyskolen Kristiania. Hennes forskningsinteresser inkluderer blant annet politisk bruk av sosiale medier, digital journalistikk, falske nyheter og desinformasjon. Kalsnes har en doktorgrad fra Institutt for medier og kommunikasjon (UiO). Hun har tidligere jobbet som journalist, og var en av initiativtakerne bak Girl Geek Dinners i Oslo.

twitter [@benteka](https://twitter.com/benteka)

Trine Eilertsen er politisk redaktør i Aftenposten siden 2014. Hun har tidligere vært politisk redaktør og sjefredaktør i Bergens Tidende, og politisk kommentator i NRK. Eilertsen er siviløkonom fra NHH og har hovedfag i sammenlignende politikk fra UiB.

twitter [@TrineEilertsen](https://twitter.com/TrineEilertsen)

Konferansier og debattleder for del 2:

Nina Kristiansen er ansvarlig redaktør i nettavisa forskning.no. Hun er medieviter og har tidligere jobbet med forskningsdokumentasjon og formidling på Universitetet i Oslo og i Kilden, Norges forskningsråd.

twitter [@ninaforskno](https://twitter.com/ninaforskno)

#forskpol19

Visste du at...

1. Én million arter er truet i verden, 2 355 i Norge, og hovedårsakene er menneskeskapte. *(FNs naturpanel / Miljødirektoratet)*
2. Vi slipper ut 40 milliarder tonn CO2 globalt hvert eneste år. Klimagassutslippene må reduseres med 40–50 prosent innen 2030 for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader sammenlignet med førindustriell tid. *(FNs klimapanel)*
3. Utgiftene til petroleumsforskning beløper seg til 5,3 milliarder kroner i Norge, hvorav næringen selv står for rundt 4 milliarder. Det er mer enn vi bruker på fornybar energi og energieffektivisering/omlegging til sammen. I Forskningsrådets energiportefølje er andelen som går til forskning på fornybar energi og energieffektivisering synkende og utgjør under 30 prosent. *(NIFU Rapport 2019:11 Ressursinnsatsen til FoU innenfor tematiske områder i 2017)*
4. Bare 35 prosent av befolkningen i Norge er overbevist om at klimaforandringer skjer og at de først og fremst skyldes menneskelig aktivitet. Det er den laveste andelen i verden. Bare 12 prosent av oss tror vi vil bli påvirket av klimaendringene. *(YouGov - International Climate Change Survey 2019)*
5. Nesten halvparten av respondentene i en undersøkelse i regi av Forskningsrådet i 2018 er enige i at forskningsresultater ofte er kjøpt av industri eller myndigheter, og dermed ikke er til å stole på. Undersøkelsen ble imidlertid kraftig kritisert fra forskerhold... *(Kantar/Forskningsrådet 2018)*

Lunch © Børge Lund / distr. Strand Comics.

- **Forskerforbundet er landets største og ledende fag- og interesseorganisasjon for ansatte i forskning, høyere utdanning og kunnskapsformidling.**
- **Forskerforbundet har 23 000 medlemmer og er tilsluttet Unio – hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede.**
- **Forskerforbundet ivaretar medlemmenes interesser i forsknings- og utdanningspolitiske spørsmål.**
- **Forskerforbundet arbeider for høyere lønn og bedre arbeidsvilkår for medlemmene.**

Følg oss i sosiale medier:

facebook.com/forskerforbundet

twitter.com/forsker

instagram.com/forskerforbund

Forskerforbundet

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo

Telefon 21 02 34 00

post@forskerforbundet.no

forskerforbundet.no